

OLSKI
TEATR

SCENA
0 → BOK

75 - lecie Teatru

B
Y
D
G
O
S
Z
C
Z

WOLNA

SUSAN SONTAG

TA WOLNA

ALICJA w ŁÓŻKU

ETA WOLN

IETA WOL

BIETA WO

KOBIETA

"Alicja w łóżku"

OBSADA

Alicja James - **Magdalena Ostrouch**

Pielęgniarka - **Krystyna Bartkiewicz**

Młody człowiek - **Andrzej Stendel**

Obrazy rodzinne

Ojciec - **Czesław Lasota**

Henry ("Harry"), jej brat - **Piotr Siciński**

Matka - **Wanda Ostrowska**

Na herbatce

Małgorzata Fuller - **Roma Warmus**

Emily Dickinson - **Magdalena Woźniak**

Kundry - **Aleftyna Gościńska**

Mirta, Królowa Wiłów - **Sabina Studzińska**

Obsługa materacy

M I (kobieta) - ...

M II (mężczyzna) - ...

Czas akcji 1890 r.

Miejsce: Londyn

(Scena 3 jest wspomnieniem z przeszłości; ma miejsce 20 lat wcześniej w Cambridge, Massachusetts)

Przekład i reżyseria - **Wiesław Górski**

Scenografia - **Waldemar Małak**

Opracowanie muzyczne - **Piotr Salaber**

Asystent reżysera - **Aleftyna Gościńska**

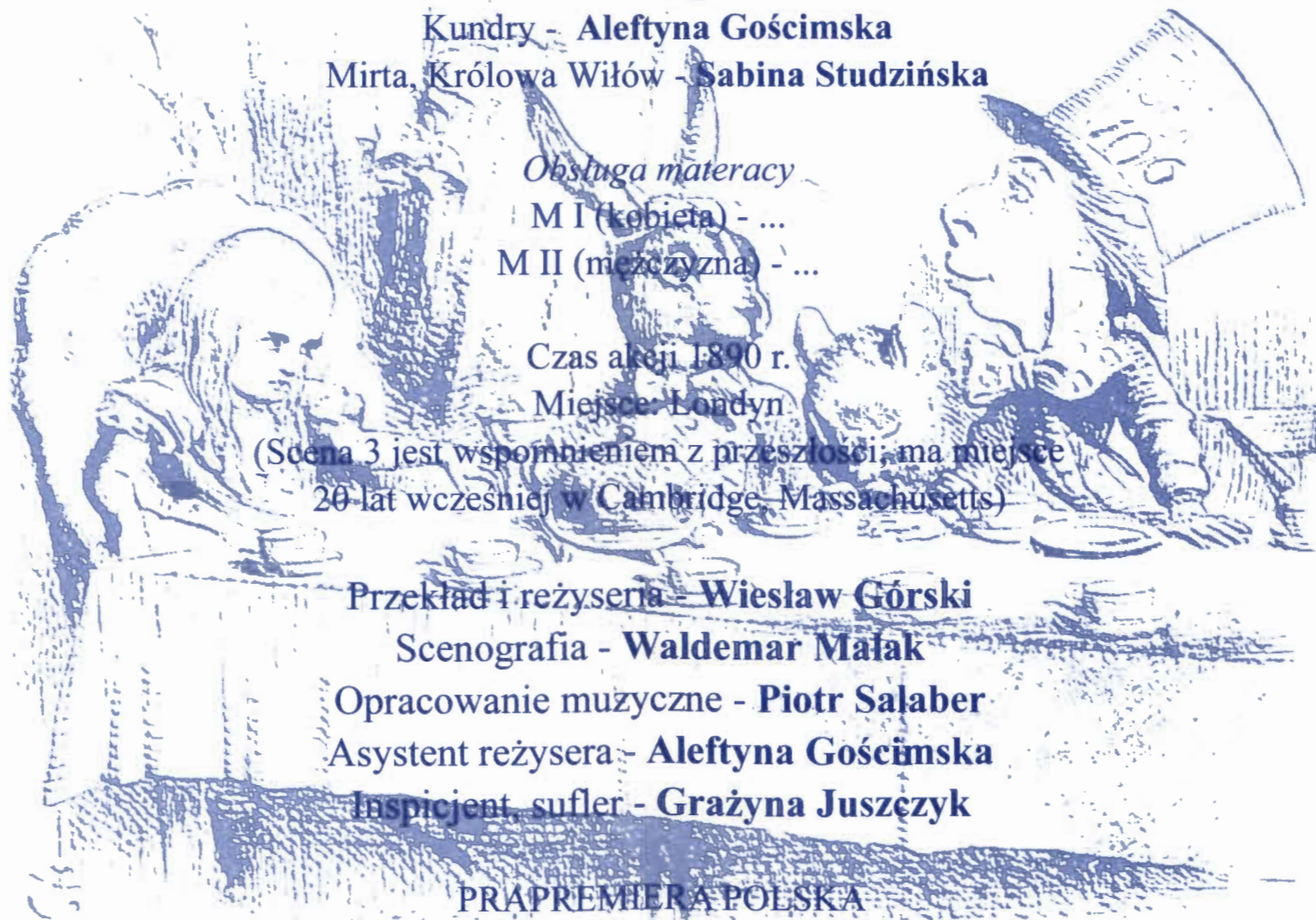
Inspicjent, sufler - **Grażyna Juszczyk**

PRAPREMIERA POLSKA

Alicja James w Londynie, październik 1891 roku.

„Alicja w łóżku” - swobodna fantazja dramatyczna napisana w oparciu o życie prawdziwej osoby, Alicji James (1848 - 1892), siostry Wiliama i Henry Jamesów - największego amerykańskiego psychologa i moralisty i największego amerykańskiego pisarza - która, mimo swoich niepospolitych zdolności, nie zrobiła żadnej kariery. Czy dlatego, że była kobietą, a w definicji kobiety mieści się obowiązek bycia atrakcyjną fizycznie, cierpliwą, uległą, matczyną, posłuszną, wrażliwą, ustępującą ojcom (braciom, mężom), co staje w sprzeczności z egocentryzmem, agresywnością tak niezbędnymi do ujawnienia się twórczego talentu.

Alicja James w młodości popadła w depresję, chciała popełnić samobójstwo, cierpiała na różne wyczerpujące dolegliwości, wyjechała do Anglii, do Londynu i tam, w wynajętym przez brata mieszkaniu, pozostała w łóżku, pisząc pamiętnik, aż do śmierci w wieku czterdziestu trzech lat.

Alicja w łóżku błądzi pamięcią we własnej przeszłości, przerażona własnymi myślami, własną agresywnością, psychicznie sparaliżowana.

Świadomie rezygnując z życia, zastępuje je marzeniami, fikcją. Tak śniąc na jawie, jawiąc się we śnie, upodabnia się do innej, sławnej postaci fikcyjnej, również błądzącej w krainie snu, w niezależnym od jej woli świecie dorosłych, w którym płatanina i zmienność jej uczuć wyobrażane są jako zmiany fizycznych rozmiarów i skali.

Nie przypadkiem więc główna scena utworu przypomina Szaloną Herbatkę z "Alicji w krainie czarów". Gości Alicji James są, zaproszone już z za grobu, dwie sławne amerykanki: Małgorzata Fuller, pisarka, autorka pierwszej książki feministycznej pt. "Kobieta w wieku XIX", przyjaciółka Mazziniego, korespondentka Mickiewicza (pознаła go w Paryżu w 1847 roku) oraz Emilia Dickinson, poetka, stara panna, którejzaledwie kilka wierszy z około 1750 doczekało się publikacji za jej życia. Alicji składają wizytę dwie słynne postaci sceniczne: Mirta z "Giselle", królowa Wiłów, duchów młodych kobiet zdradzonych i zmarłych przed ślubem oraz Kundry z "Parsifala" - Suseł tej sceny - która dreczona poczuciem winy chce tylko spać. "Alicja w łóżku" jest sztuką o rozpacz i gniewie kobiety. O wyobraźni. O rzeczywistości psychicznego więzienia. O triumfie wyobraźni. Ale zwycięstwa wyobraźni to za mało.

Susan Sontag

OBLĄKANA HERBATKA

Pod drzewem przed domem stał zastawiony stół, a Marcowy Zając i Kapelusznik popijali przy nim herbatę; pomiędzy nimi siedział głęboko uspiomy Suseł, którym obaj posługiwali się jak poduszką, opierając na nim łokcie i rozmawiając ponad jego głową. „Bardzo niewygodnie dla Susła - pomyślała Alicja - ale mam wrażenie, że śpiąc tak głęboko nie odczuwa tego”.

- Czy chcesz powiedzieć, że myślisz, że będziesz umiała znaleźć na to odpowiedź? - powiedział Marcowy Zając.

- Oczywiście - powiedziała Alicja.

- Więc powinnaś powiedzieć to, co myślisz - ciągnął Marcowy Zając.

- Powiem to, co myślę - odparła pośpiesznie Alicja - to znaczy... to znaczy, myślę to, co powiem... a to jedno i to samo, jak wiesz.

- Ani trochę to samo! - powiedział Kapelusznik. - Jak to? Mogłabyś więc równie dobrze powiedzieć, że: „zobaczę to, co zjem”, to to samo, co: „zjem to, co zobaczę”!

- Mogłabyś równie dobrze powiedzieć - dodał Marcowy Zając - że „lubię to, co dostaję”, to to samo, co: „dostaję to, co lubię”!

- Mogłabyś również dobrze powiedzieć - dodał Suseł, który zdawał się mówić przez sen - że: „oddycham, gdy śpię”, to to samo, co „śpię, gdy oddycham”!

*Lewis Carroll
"Przygody Alicji
w Krainie Czarów"
w przekładzie
Macieja Słomczyńskiego*

Hotel i restauracja
"Pod Orłem"
to stuletnia
tradycja, komfort
i elegancja.

85-006 Bydgoszcz, ul. Gdańska 14,
tel. +48(52) 22 18 (61-69), fax 22 89 88,
komertel 39121521
tlx 562208

BYDGOSZCZ tel. (052) 45-05-58
fax (052) 45-05-57

Tomasz Jędrzych

PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE

85-461 BYDGOSZCZ, ul. SREBRNA 12
Tel. 722-061 Fax 722-771 Tlx 0562156, 0562254

Bydgoszcz CocaCola Bottlers Ltd.

**Wspiera artystów
i wszelkie poczynania
Teatru Polskiego**

**CUKIERNIA
WIEDENSKA**

M. Kameduła Z. Kujawski
Bydgoszcz • ul. Polanka 1b • tel. 42 89 13

**dostadza życie artystów i gości
Teatru Polskiego**

Dyrektor ● Wiesław Górski
Zastępca ● Iwona Krajka

Kierownik muzyczny ● Piotr Salaber
Koordynator pracy artystycznej ● Bernadeta Fedder
Kierownik Dz. Upowsz. Teatru ● Halina Armada
Sekretarz literacki ● Marzena Matowska
Kierownik impresariatu ● Andrzej Lewiński
Specjalista ds. promocji ● Marek Goliński

Kierownik techniczny ● Piotr Rzepecki
Brygadzysta sceny ● Mariusz Pawlikowski
Kierownicy pracowni
krawieckiej damskiej ● Ewa Strzepak
krawieckiej męskiej ● Wiesław Komajda
fryzjersko-perukarskiej ● Halina Rzepecka
stolarskiej ● Dariusz Haberski

reklama ● Janusz Karsznia
prace malarskie ● Barbara Górecka
akustycy ● Rafał Heinrich
● Roman Rogowski
oświetleniowcy ● Robert Łosiński
● Eugeniusz Wiśniewski
rekwizytorzy ● Eugeniusz Baranowski
● Artur Ekwiński
szewc ● Ferdynand Roguszka
tapicer ● Bernard Noculak
ślusarz ● Jarosław Andrysiak

Agencja Wydawnicza SiS